

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 10.01.2022

Ayhan BARUT
Adana Milletvekili

Türkiye'de çiftçiler girdi maliyetlerinin fahiş oranda yapılan zamlarla artmasıyla birlikte oldukça zor günler geçiriyor. Dünya genelinde yaşanan sorunlar belliyken, ülkemizde ortaya çıkan sorunların küresel çaptaki problemlerin çok daha üstünde olduğu görülüyor. Yüksek enflasyon ve döviz kurlarındaki artış, çiftçinin ve halkın yaşadığı sorunların boyutunu büyütüyor.

Tarımsal üretimin her alanında ciddi sorunlar olduğu hükümetin de kabul ettiği bir gerçek ki; yarayı tedavi edecek nihai çözüm yerine pansuman tedavi anlamında adımlar atıyorlar. Buna rağmen tarımsal üretimin en önemli girdilerinden mazotta ve gübrede yaşanan sorunlar ise bırakın çözülmeyi gün geçtikçe daha da derinleşiyor. Döviz kuru ve dünya genelinde yaşanan sorunlar bahane edilerek fiyatı son bir yıl içinde yüzde 800 oranında artan ÜRE gübresinde bu sorun net olarak görülüyor.

Türkiye'de yılda 6 milyon tona yaklaşan bir tarımsal gübre kullanımı var. Ne yazık ki gübrede de dışa bağımlı bir ülkeyiz. Üretim neredeyse yok denecek kadar az ve ithalat yoluyla gübre temin eden bir ülke olduk. Son günlerde özellikle ÜRE gübre ithalatı ve ithal ürünlerin iç piyasadaki satış fiyatlarıyla akıl almaz iddialar ortaya atılıyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre Ocak-Ekim 2021 döneminde ortalama ton fiyatı 344 Dolar olarak bildirilen 2 milyon 221 bin ton ÜRE gübresi ithal etti. Geçen yıl haziran ayında tonu 1700-1800 liraya satılan ÜRE gübresinin 15 bin liraya kadar çıkan ton fiyatı, döviz kurlarındaki kısmi düşüş sonrası 13-14 bin liraya kadar geriledi. Burada tonu tüm masraflarla birlikte 300 dolar seviyesinde ithal edilen ÜRE gübrenin iç piyasada 1100 doları aşan fiyatlarla satılması tartışılıyor. Çiftçinin bu konuda tüm gerçekleri öğrenmeye, yaşanan süreci ayrıntılarıyla bilmeye hakkı var. En önemlisi de mağduriyetin giderilmesi ve hakkının korunması için iktidarın adım atmasını bekliyor.

Bu bağlamda;

- 1- Gübre ithalatında basın yayın kuruluşlarına ve kamuoyuna yansıdığı şekilde, tonu 300 dolar seviyesindeki gübre ve gübre yapımında kullanılan hammadde ithalat fiyatlarına rağmen iç piyasada tonu 110 dolar bandında çiftçiye satıldığı iddiaları doğru mudur?
- 2- TÜİK tarafından açıklanan veriler yukarıdaki ithalat ve iç piyasa satış fiyatlarını doğrular nitelikteyken, bakanlığınız bu süreci nasıl ele almış ve herhangi bir adım atmış mıdır?
- 3- Gübrede büyük vurgun olarak nitelendirilen bu durumla ilgili kamuoyuna açıklama yapacak mısınız?
- 4- Gıda fiyatlarıyla ilgili iktidarın denetleme ve dengeleme yoluyla çalışmalar yaptığı açıklanırken, gübre fiyatlarıyla ilgili neden bir adım atılmıyor?
- 5- Fahiş fiyat artışı nedeniyle çiftçi gübre kullanmadan ekim yaptı ve sezonu böyle kapatmaya zorlanırken üreticilere hasat vadeli ve ödeme kolaylığı sağlanarak gübre temin etmeyi düşünüyor musunuz?